

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

88

Vragen van het lid **Neppérus** (VVD) aan de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *giftige producten uit China*. (Ingezonden 22 augustus 2007)

1 Kent u het artikel «Chinese kleding met giftige stoffen gevonden»?¹

2 Wat is uw reactie op het bericht dat steeds vaker wordt geconstateerd, zowel in Nederland als daarbuiten, dat zich in producten die uit China worden geïmporteerd giftige stoffen bevinden, in een concentratie die hoger ligt dan de geldende veiligheidsnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)?

3 Worden door Nederland en door de Europese Unie enkel de WHO-normen gehanteerd, of zijn er nog andere, scherpere normen en hoe is het toezicht daarop? Wordt er informatie tussen de EU-landen uitgewisseld?

4 In hoeverre speelt het op grond van Europese regels verplichte gebruik van insecticiden bij containervervoer een rol bij deze gifzaken en in

hoeverre niet? Is het middel van insecticiden niet erger dan de kwaal?

5 Is het probleem van producten met giftige stoffen onderwerp van overleg in de Europese Unie? Vindt er tussen de Europese Unie of Nederland overleg plaats met China? Zo ja, op welke manier? Zo neen, bent u bereid een dergelijk overleg te (doen) starten?

6 Kunt u aangeven of in landen buiten de Europese Unie al maatregelen worden genomen tegen de overschrijding van veiligheidsnormen in geïmporteerde producten van Chinese makelij? Zo ja, welke?

7 Deelt u de mening dat naast de gevaren voor de gezondheid en het milieu in Nederland en andere westerse landen, ook aandacht nodig is voor de gezondheids- en milieuproblemen die in China zelf kunnen ontstaan door de productie aldaar? Zo ja, wat wilt u daar aan doen?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Neppérus (VVD), ingezonden 20 augustus 2007 (vraagnummer 2060723360).

¹ NRC Handelsblad, 20 augustus 2007.

Antwoord

Antwoord van minister **Cramer** (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer), mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (Ontvangen 26 september 2007)

1 Ja, dit artikel is mij bekend.

2 In opdracht van de VROM Inspectie heeft het RIVM een trendanalyse uitgevoerd naar het voorkomen van gasvormige stoffen in geïmporteerde containers in de periode 2003–2006. Dit rapport is u eerder aangeboden bij de beantwoording van vragen van het lid Poppe over dit onderwerp. Uit deze analyse blijkt dat het percentage containers dat gasvormige bestrijdingsmiddelen bevat in deze periode is toegenomen. Deze stijging heeft voornamelijk betrekking op de stoffen fosfine en 1,2-dichloorethaan. Voor methylbromide en chloorpicrine is geen duidelijke stijgende trend gevonden. Ook blijkt er een toename van overige gasvormige stoffen (niet-bestrijdingsmiddelen). Het gaat om ongeveer 40 vluchtige organische stoffen, waarvan met name benzeen, toluen en methylchloride in toenemende mate worden aangetroffen. Deze stoffen zijn in een aantal gevallen tijdens het transport toegevoegd als bestrijdingsmiddel. In

andere gevallen zijn ze afkomstig uit de producten zelf. Ik kan deze ontwikkeling niet ongemerkt voorbij laten gaan. Om die reden heeft de VROM Inspectie de monitoring van de containers die Nederland binnenkomen geïntensiveerd en doet het RIVM thans in opdracht van de VROM Inspectie een risicoanalyse. Overigens gaat het daarbij niet alleen om containers en producten van Chinese maar ook om containers en producten afkomstig uit andere landen. Het aandeel van Chinese producten in de totale import in Nederland en de EU is echter erg groot. Door dit grote marktaandeel is de kans dat een incident betrekking heeft op goederen uit China relatief groot. Aldus valt te verklaren waarom voornamelijk de veiligheid van Chinese producten in het nieuws is (opgemerkt wordt dat ook de importeurs soms recalls doen, nog voordat een van de inspecties hoefde op te treden). Uit het Europese meldingssysteem voor onveilige non food producten (RAPEX) blijkt dat het aandeel van gemelde producten van Chinese origine, overeenstemt met het aandeel van Chinese producten binnen de totale EU-import.

3
Het terrein van de productveiligheid wordt nagenoeg geheel bestreken door Europese veiligheidseisen. Deze zijn te vinden in een uitgebreid stelsel van Europese richtlijnen en verordeningen. Producten die niet voldoen aan de eisen van de verordeningen mogen niet worden verhandeld binnen de EU. De richtlijnen worden geïmplementeerd in de nationale wetgeving van de lidstaten, verordeningen zijn rechtstreeks geldig. Voor producten gebeurt dit in Nederland door middel van regelgeving op basis van de Warenwet. Er zijn onder meer Europese richtlijnen op het terrein van speelgoed, cosmetica, elektrotechnische producten, machines, chemische stoffen en preparaten in producten. De Europese richtlijn inzake algemene productveiligheid is van toepassing op alle consumentenproducten waarvoor geen specifieke Europese veiligheidseisen (richtlijnen) bestaan.

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) houdt, in opdracht van VWS, toezicht op de Warenwet. Op basis van risicoanalyse wordt bepaald waarop (producten, stoffen, handelskanalen, land van origine) het toezicht zich richt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van product- en systeemgerichte controles. Buiten die voorschriften gelden er ook op basis van EG-verordeningen voorschriften met betrekking tot het gebruik van stoffen die de ozonlaag afbreken, waaronder methylbromide, en gefluoreerde broeikasgassen. De Europese voorschriften betreffende ozonlaagafbrekende stoffen zijn ontleend aan het Protocol van Montreal. Dat protocol richt zich met name op het op termijn uitfasen van het gebruik van ozonlaagafbrekende stoffen. De voorschriften betreffende gefluoreerde broeikasgassen houden verband met het verdrag van Kyoto en richten zich met name op het insluiten van die stoffen. Wat het gebruik van de ozonlaagafbrekende stof, methylbromide, betreft, geldt binnen de EU dat die stof alleen nog mag worden gebruikt voor kritische toepassingen en voor quarantaine en «pre-shipment» (QPS) toepassingen. In Nederland wordt QPS alleen toegestaan, wanneer de ontvangende landen dit als eis stellen en er geen geschikte alternatieve maatregelen voorhanden zijn. Dat hoeft in China, ook partij bij het Protocol van Montreal, niet op dezelfde wijze te zijn geregeld. Bij de onderhandelingen over aanscherping van en rapportages over dit verdrag wordt door Nederland en de EU bij voortduring gewezen op de gevolgen van het gas (van containers) met methylbromide en alternatieven voor deze toepassingen met als doel om in de toekomst ook voor deze toepassingen afspraken te maken over uitfasering. Daarnaast hebben de partijen onder het Montreal Protocol afgesproken om het beleid ten aanzien van methylbromide voor QPS af te stemmen met het International Plant Protection Convention (IPPC). De samenwerking tussen deze beide verdragen heeft ertoe geleid dat onder de IPPC wordt gewerkt aan een leidraad, die landen een handreiking biedt voor het eventuele ontwerp van nationale

strategieën ter beperking van het gebruik van MB voor fytosanitaire doeleinden.

4

Er is geen wettelijke EU-verplichting om insecticiden toe te passen bij containervervoer. Om te voorkomen dat met verpakingshout schadelijke organismen over de wereld verspreid worden is in een internationale fytosanitaire standaard (FAO, International Plant Protection Convention, ISPM 15) vastgesteld, die zegt dat verpakingshout volgens goed technisch gebruik en een bepaald toepassingsregime behandeld moet worden door middel van verhitting of het gebruik van methylbromide. Het behandelde hout moet gemarkeerd worden met een internationaal erkend logo. Deze internationale fytosanitaire standaard is in de EU-regelgeving geïmplementeerd. Eenmaal behandeld verpakingshout hoeft bij hergebruik niet opnieuw ontsmet te worden en heeft geen invloed op de belading van de container. Het behandelen van beladen containers is niet in overeenstemming met deze internationale standaard en met goed technisch gebruik. Daarnaast geldt dat containers die gegast zijn, moeten worden gekenmerkt, zodat bekend is dat de container gegast wordt vervoerd. Deze informatie moet voor het binnenvaren aan de haven worden gemeld. Het etiket moet vermelden wanneer en met welk middel de container is gegast. Met ingang van 1 januari 2009 wordt bindend voorgeschreven dat ook na het beluchten dit etiket op de container moet blijven zitten en waarbij op het etiket moet worden gemeld wanneer de container is belucht.

5

De Europese Commissie heeft in januari 2006 met de Chinese overheid een Memorandum of Understanding ondertekend met als doel een betere uitwisseling van informatie en samenwerking op het terrein van de veiligheid van consumentenproducten. Het memorandum dient tevens om de Chinese overheid te ondersteunen bij hun inspanningen om de productveiligheid te verbeteren, in het bijzonder waar het gaat om de

producten die naar de EU worden geëxporteerd.

In de 13e Sessie van Chinees-Nederlandse Joint Economic Committee op 10 september 2007 hebben beide landen de mogelijkheden besproken tot samenwerking op het gebied van product kwaliteit en voedselveiligheid. Staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken heeft hier ook bepleit dat China een onafhankelijke en centrale autoriteit voor voedsel en product veiligheid op moet zetten. Tevens herhaalde hij het Nederlandse aanbod om een werkgroep op te zetten over voedsel en product veiligheid.

De Chinese overheid heeft zelf recentelijk verdergaande maatregelen getroffen gericht op een intensiever toezicht op de veiligheid van te exporteren producten. In september 2006 is een specifiek «Roadmap for safer toys» ondertekend door de EU en Chinese overheid. Deze overeenkomst is erop gericht de veiligheid van speelgoed uit China beter te waarborgen en beschrijft een aanpak voor de verbetering van de veiligheid van speelgoed gemaakt in China¹. Verder heeft de Chinese State Council onlangs een «White Paper on Food Quality and Safety» uitgegeven. Wat ozonlaagafbrekende stoffen betreft wordt verwezen naar het antwoord op vraag 3.

Uit een reactie van de Raad Nederlandse Detailhandel² blijkt dat zij blij zijn met de aandacht die de VROM-inspectie geeft aan dit onderwerp en daarmee de veiligheid van de Nederlandse consument. De raad geeft in een reactie ook aan dat het voor hen een belangrijk issue is en dat zij in Europees verband afspraken maken met de landen van herkomst. De bestaande regels van de kant van de overheid achten zij voldoende.

Ik onderschrijf de conclusie van de Raad Nederlandse Detailhandel dat naast de inspecties door de overheid een belangrijke rol is weggelegd voor het bedrijfsleven om goede afspraken te maken met hun leveranciers over de middelen die gebruikt worden voor het behandelen van het hout en de wijze waarop dat plaatsvindt.

6

In diverse landen buiten de EU buigt men zich op dit ogenblik over de veiligheid van Chinese producten. In de VS geschiedt dit naar aanleiding van onder meer de Mattel kwestie.

Een presidentiële commissie is aldaar bezig met een onderzoek en zal in september haar bevindingen presenteren waarna de federale overheid zal bezien of en welke aanvullende maatregelen nodig zijn. Inmiddels zijn de Nederlandse autoriteiten uitgenodigd om informatie uit te wisselen met deze commissie. In de VS lopen tevens nog een aantal terughaalacties (Mattel/Fisher Price).

7

Ja. In de laatste twee vijfjarenplannen heeft de Chinese regering al blij gegeven van haar toenemende aandacht voor met name de milieueffecten van haar economische groei. Ook in bilaterale contacten tussen zowel Nederland en China als tussen de EU en China is deze problematiek ter tafel gekomen. Daarnaast probeert de Nederlandse regering duurzame(re) productiemethoden in China te promoten door bijvoorbeeld aandacht hieraan te schenken in handelsmissies, zoals in de economische missie o.l.v. Staatssecretaris Heemskerk begin juli jl., waaraan ook vooruitstrevende Nederlandse bedrijven deelnamen.

¹ Bron: EU/DG Sanco Jaarverslag 2006)

² Email van RND aan de staatssecretaris van EZ en de minister van Milieu, dd. 22 augustus 2007.